

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 9 Ocak 2010
Sayı: 389

10/903

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
ANKARA**

Kiraz üreticilerinin sorunlarının araştırılması, alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98, içtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

1. HALİL ÜNLÜTEPE - AFYONKARAHİSAR
2. SACİD YILDIZ - İSTANBUL
3. DURDU ÖZBOLAT - KAHRAMANMARAŞ
4. AHMET ERSİN - İZMİR
5. BAYRAMALİ MERAL - İSTANBUL
6. MEHMET ALİ SUSAM - İZMİR
7. ALİ RIZA ÖZTÜRK - MERSİN
8. EŞREF KARAİBRAHİM - GİRESUN
9. OSMAN KAPTAN - ANTALYA
10. HULUSİ GÜVEL - ADANA
11. ALİ ARSLAN - MUĞLA
12. ZEKERİYA AKINCI - ANKARA
13. HİKMET ERENKAYA - KOCAELİ
14. METİN ARİFAĞAOĞLU - ARTVİN
15. MEHMET FATİH ATAY - AYDIN
16. VAHAP SEÇER - MERSİN
17. RAHMİ GÜNER - ORDU
18. ALİ İHSAN KÖKTÜRK - ZONGULDAK
19. FEHMİ MURAT SÖNMEZ - ESKİŞEHİR
20. RAMAZAN KERİM ÖZKAN - BURDUR
21. ALİ RIZA ERTEMÜR - DENİZLİ
22. ALGAN HACALOĞLU - İSTANBUL
23. HÜSEYİN PAZARCI - BALIKESİR
24. HÜSNÜ ÇÖLLÜ - ANTALYA
25. ATILLA KART - KONYA
26. HÜSEYİN ÜNSAL - AMASYA
27. AHMET KÜÇÜK - ÇANAKKALE
28. MEVLÜT COŞKUNER - ISPARTA
29. MEHMET ALİ ÖZPOLAT - İSTANBUL
30. DERVİŞ GÜNDAY - ÇORUM

GEREKÇE

Ülkemiz dünya kiraz üreticileri arasında kalite ve üretim miktarı bakımından lider konumda bulunmaktadır. Geçen yıl ülkemizden büyük bir bölümü AB ülkeleri olmak üzere 54 bin ton kiraz ihraç edilmiştir. Başta Afyonkarahisar Sultandağı ve Çay çevreleri olmak üzere, Konya, Isparta, İzmir Kemalpaşa ve çevresi Manisa, Denizli gibi bölgelerde ihracata yönelik yüksek kalite kiraz üretilebilmektedir. Üretilen kirazın kalitesi nedeniyle dünyada "Türk Kirazı" olgusu yerleşmeye başlamıştır.

Kiraz ağacı yaklaşık 10 yıllık bir bakımdan sonra meyve vermektedir. En yoğun hasat dönemi haziran ayında olmaktadır. Bu yıl hasat dönemde mevsim normallerinin çok üzerinde yağan yağmur ve dolu kiraza ve dolayısıyla kiraz üreticilerine büyük zarar vermiştir. Bu dönemde meydana gelen yağışlar, kirazda yarılma ve çatlamalara sebep olmuştur. Zarar oranı Sultandağı ve Çay ilçelerimizde %60'ın üzerine olarak tespit edilmiştir. Özellikle dış piyasada kiraz satışı son derece olumsuz etkilenmiştir. İç piyasa ise arz fazlası nedeniyle doyum noktasındadır. Üretici yetiştirdiği kirazın en az yarısını pazarlayamaz duruma gelmiştir. 8 Yıl önce, 2002 yılında 4,5 lira olan ihraç edilen kiraz fiyatı bu yıl 2 liraya düşmüştür. İç piyasada sanayide kullanılan gıllim kirazının fiyatı 130 kuruştan 80 kuruşa düşmüştür. Karabalı cinsindeki kirazın hiç alıcısı çıkmamış, dalında durmaktadır. Napolyon kirazıyla ünlü Afyonkarahisar'ın Sultandağı bölgesindeki kiraz üreticileri, kiraz alım fiyatlarının çok düşük olması nedeniyle kiraz hasadını durdurmuşlardır. Bu bölgede yağmur ve dolu nedeniyle zedelenen kirazlar işçilik ücretleriyle diğer girdileri karşılayamaması sonucu atılmaktadır. Buna karşın üretimdeki girdiler gübre, elektrik, sulama ve ilaçlama giderlerinde ciddi artışlar olmuştur. Para kazanmak bir yana aldıkları paranın yarısını toplama parası olarak dağıtacak üreticilerin kalan kısım ile gübre, ilaç ve bakım masraflarını karşılaması mümkün görünmemektedir. Yanlış uygulanan tarım politikaları sonucu üreticiler, bir yıllık çalışma ve emeklerinin para etmemesinin şaşkınlığını yaşamaktadırlar. Üretim sürecinde yaptıkları borçları ve tarımsal kredi borçlarını ödeme güçlüğü içerisindeyler. Sorunlarının çözümü için yardım ve destek beklemektedirler. Kiraz üreticilerinin; uğradıkları zarar nedeniyle; öncelikle üretimde meydana gelen zarar oranı dikkate alınarak "afet bölgesi" içine alınma, tarımsal kredi ve sulama amaçlı elektrik borçlarının faizsiz olarak ertelenmesi, üreticilerin önümüzdeki dönemde de faaliyetlerini sürdürebilecek şekilde desteklenmesi ve fındık, tütün gibi ürünlerde uygulanan alım fiyatı uygulamasının kiraz için de yapılması yönünde talepleri vardır.

Kiraz üreticilerinin içinde bulunduğu sıkıntı ve sorunların daha da büyümeden araştırılması ve alınacak önlemlerin belirlenerek hızla uygulamaya koyulması gerekmektedir. Üreticilerin üretim sürecini önümüzdeki dönemde de sürdürebilmeleri konusunda bu Araştırma Önergesi ile kurulacak komisyonun önemli katkıları olacaktır.

